

דף פט.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט ה"ב

עין משפט א.ב.

ובכמה שמן הוא עוזה השלשים חלות. בחצי לוג שמן. ושבור זה הלאה למשה מסני. רביעית ממנה לרבותה. ושמינית לחלוות. ושמינית לרתקין:

הרמב"ם הל' נזירות פ"ח ה"א

עין משפט ג.

תגלחת הטהרה כיצד היא. **כשיגמר הנזיר ימי נזירותו** מביא שלוש בהמות כבש לעולה וכבשה לחטאתי ואיל לשלים. הביא שלשתן ולא פרש. הרואיה לחטאתי תקרב חטאתי והרואיה לשלים לשאים והרואיה לעולה עולה. ומביא עם איל השלים עשרונות ושני שלishi עשרון סולת וכו'. מביא עם איל השלים שש עשרונות ושני שלishi עשרון סולת וכו'. משנה בפ' התודה (מנחות ע"ח) הנזירות הייתה באה שתי ידות במצבה של תודה חלות ורתקין ואין בה רבוכה (נמצא) עשרה קבין ירושלמיות שהן ו' עשרונות ועודיין כלומר ו' עשרונות ב' שלישים. ומיש שמביא אותה עם איל השלים. מפורש בתורה ואת האיל יעשה זבח שלמים. ומיש י' חלות מצות ועשירה רקיי מצות. שם במשנה (דף ע"ז) והזכיר ממנו אחד מכל קרבן אחד שלא יטול פרוס מכל קרבן שייהו כל הקרבנות שוים ופירש ריבינו שייהו עשר מכל מין. ומיש ומשוח העשרים ברביעית ושבור זה הל'ם. משנה ר' פ' שני מדות (מנחות פ"ח) רביעית מה הייתה משמשת רביעית שמן לנזיר ובבריתאת (דף פ"ט) רביעית שמן לנזיר הל'ם: ומביא העשרים בכל אחד. מפורש בכתב על סל המצות:

ש. **כسف** **משנה:** (יט-כ) וכייד היא המורכבה וכו'. בת"כ מורככת מלמד שנעשה ברותחין כל צרכה. ומיש ואופה אותה מעט ולאחר כך קולה אותה בשמן. יתבאר בפרק י"ג גבי חייתי כ"ג: וכמה שמן הוא עוזה וכו' עד לרתקין. משנה ובריתאת בפ' שתי מדות (דף פ"ח פ"ט):

ת. **כسف** **משנה:** תגלחת הטהרה כיצד וכו' מביא ג' בהמות כבש לעולה וכו'. מפורש בתורה. ומיש הביא שלשתן ולא פרש וכו'. משנה פרק ג' מינים (דף מ"ה): ומביא עם איל השלים שש עשרונות ושני שלishi עשרון סולת וכו'. משנה בפ' התודה (מנחות ע"ח) הנזירות הייתה באה שתי ידות במצבה של תודה חלות ורתקין ואין בה רבוכה (נמצא) עשרה קבין ירושלמיות שהן ו' עשרונות ועודיין כלומר ו' עשרונות ב' שלישים. ומיש שמביא אותה עם איל השלים. מפורש בתורה ואת האיל יעשה זבח שלמים. ומיש י' חלות מצות ועשירה רקיי מצות. שם במשנה (דף ע"ז) והזכיר ממנו אחד מכל קרבן אחד שלא יטול פרוס מכל קרבן שייהו כל הקרבנות שוים ופירש ריבינו שייהו עשר מכל מין. ומיש ומשוח העשרים ברביעית ושבור זה הל'ם. משנה ר' פ' שני מדות (מנחות פ"ח) רביעית מה הייתה משמשת רביעית שמן לנזיר ובבריתאת (דף פ"ט) רביעית שמן לנזיר הל'ם: ומביא העשרים בכל אחד. מפורש בכתב על סל המצות:

שְׁלִישִׁי עַשְׂרֹן סָלֶת. אֲוֹפָה מֵהֶן עַשְׂרִים חָלָה עַשְׂרִים חָלוֹת מִצּוֹת וְעַשְׂרָה רְקִיקִי מִצּוֹת. וּמֹשְׁחָה הָעָשָׂרִים בָּרְבִיעִית שְׁמֵן. וּשְׁעוֹר ְזֶה הַלְכָה לְמִשְׁהַ מִסִּニִי. וּמִבְיאָה הָעָשָׂרִים בָּכְלִי אֶחָד:

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט ה"ג

וְכִיּוֹד הַוָּא הַלְּחֵם הַבָּא עִם אִיל נְזִיר ^א. לְזָקֵח שְׁשָׁה עַשְׂרֹונּוֹת וְשִׁנְיִי שְׁלִישִׁי עַשְׂרֹן וְעַזְוָשָׁה מֵהֶן עַשְׂרִים חָלוֹת שְׁוֹת וְהַכְלָל מִצָּה. עַשְׂרָה רְקִיקִין מִשְׁוִיחִין בְּשֵׁמֶן. וְעַשְׂרָה חָלוֹת לְוִתְתַּת הַסְּלָת שְׁלַחַן בְּשֵׁמֶן. וְהַכְלָל מִאָפָה תְּנוּר וְשֵׁמֶן שְׁלַחַן רְבִיעִית. וּשְׁעוֹר ְזֶה הַלְכָה לְמִשְׁהַ מִסִּニִי. וְהַכְהֵן לְזָקֵח מֵהֶן שְׁתִּי חָלוֹת אֶחָת מִכֶּל מִין:

הרמב"ם הל' איסורי ביאה פ"ז ה"ג

עין משפט ד.

וְכֵן כָּל דָם שְׁתְּרָאָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם שְׁבֵין וְסַת נְדָה לְזָסְתַּת נְדָה תְּרֵי הַוָּא דָם זִיבָה. וְהַלְכָה לְמִשְׁהַ מִסִּニִי שְׁאֵין בֵּין זָמֵן נְדָה לְזָמֵן נְדָה אֶלָּא אֶחָד עַשְׂרָה יוֹם בְּלִבְדֵי:

א. כספר משנה: וכייד הוא הלחם הבא עם איל נזיר וכו'. משנה בפרק התודה (דף ע"ח). ומיש רקייקין משוחחין בשמן ועשר חלות לותת הסלת שלחן בשמן. מפורש בתורה. ומיש והכל מאפה תנור. מפורש בפ' וילקרא שהחלות והركייקין הם מאפה תנור. ומיש ושמן שלחן ربיעית. משנה בפרק שתי מדות (דף פ"ח). ומיש ושיעור זה הלמי". פרק ג' מינימ (דף ל"ח) ופ' שתי מדות (פ"ט). ומיש והכהן לוקח שתי חלות אחת מכל מין. מפורש בתורה:

*****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסתכמהיהם של גדולי ישראל, ניתן להציג בהוצאה "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477. email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ה.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבות פ"יב ח"ה

כֵל הַמְנֻחָות הַקָּרְבֹּות לְגַבֵּי הַמְזֻבָּח **ב** אֵין כֶל אַחֲת מִהָן פְּחֻוֹתָה מַעֲשָׂרוֹן. וּמַעֲוטוֹ מַעֲבֵב אֶת כֶלוֹ. וְחַמֵשׁ מִנְחָות הַבָּאֹת בְּנִדְרָ וְנִדְבָּה יֵשׁ לוֹ לְהַתְנִידָב וּלְנִדְרָ מִהָן כֶל מִה שִׁירָצָה אָפְלוֹ אֶלְף עַשְׂרוֹן. אָבֶל מִנְחָת הַעֲמָר וִמְנֻחָת חֹטְא וִמְנֻחָת קְנָאָת וִמְנֻחָת חַנִּיק וִמְחַבִּיתִין כֶל אַחֲת מִהָן עַשְׂרוֹן אָחָד לֹא פְּחוֹת וְלֹא יִתְּר :

הרמב"ם הל' מעשה הקרבות פ"ז הי"ד

נִדְרָ חַמֵשָׁה לְוָגִין אָמְרִין לוֹ הַשְׁלָם שְׁשָׁה **א** שְׁתִירִי קְבֻעָן לְקָרְבָּן. אָבֶל אָמַנְדָר לֹג אוֹ שְׁנִים פְטוּר שְׁתִירִי אִינְן רְאוּיִין כָל לֹא הָן וְלֹא מַקְצָתָן. וְאֵין מַתְנִידָבִין וְלֹא נַזְרִין פְּחוֹת מַלֹּוג שְׁמָן. שְׁאֵין לוֹ מִנְחָה פְּחֻוֹתָה מַעֲשָׂרוֹן **ו** הַיָּא צְרִיכָה לֹג אָחָד שְׁמָן :

ב. **כسف משנה:** כל המנהות הקrigerיות לגבי המזבח וכו'. בהקופץ רבה (דף כ"ה) תנן העשרון מיומו מעכב את רוכבו ופיריש"י שאם חסר כל שהוא פסול. ומ"ש ווחמש מנהות הבאות בנדר ונדבה יש לו להתנדב ולנדור מהם כל מה שיריצה וכו'. פשוט הוא. ומה שכחABEL מנהת העומר ומנהת חותא וכו' לא פחוות ולא יתר. בס"פ אלו מנהות (דף ע"ז): ת"יר כל המנהות שריביה במדת עשרונן או שמייעט במדת עשרון פסולות, וע"כ למור דכל המנהות הבאות שלא בנדר ונדבה קאמר:

ג. **כسف משנה:** ומ"ש נדר ה' לוגין אומרים לו השלם ששה וכו'. בס"פ המנהות (דף ק"ד) איבעיא لهו יש קבוע לנכסים או אין קבוע לנכסים ה"ד כגון דאייתי חמישה אי אמרת אין קבוע לנכסים משיך ומרקיב ארבעה מינייהו דחויז לאיל ואידך הווי נדבה ומשמע התם דבעין לא אפשרית ופסקה רבינו לחומרא. ומ"ש אבל אם נדר לוג או ב' פטור. וכי ממש שם בברייתא דקתני שמתנדבין [נכסים וכמה] שלשה לוגין וכו' יכול יפהות ת"ל בכיה: ואין מתנדבים ולא נודרים פחוות מלוג שמן וכו'. מפורש בגמרא אצל דין שיבא בסמוך ואלי בא דתנא קמא:

דף פט:

הרמב"ם הל' תמידין ומופפין פ"י הט"ז

**וְלֹעֲלָם אֵין מִעַרְבֵּן נְסָכִים. וְאֶלְאָ נְסָכִי הַפְּרִים לְבַדָּם
וּנְסָכִי הָאִילִים לְבַדָּם וּנְסָכִי כְּבָשִׂים לְבַדָּם. בֵּין בְּקָרְבָּנוֹת
צָבֹור בֵּין בְּקָרְבָּנוֹת יְחִיד :**

ד. **כسف משנה:** ומיש ולעולם אין מערבים נסכים וכו'. פרק שני מדות (דף פ"ט) תנן מערבין נסכי פרים בנסכי אילים נסכי כבשים בנסכי כבשים של יחיד בשל ציבור של يوم בשל אבל אין מערבין נסכי כבשים בנסכי פרים ואילים ואם בלבד בפני עצמן ואלו בפני עצמן ונתערכו כשרים אם עד שלא כלל פסול ובעמרא ורמינה וחותמו שלא יערכ חלבים באבל אמר א"ה ואין מערבין נסכי כבשים בנסכי פרים ואילים ואפילו נתערכו נמי לא והוא מדקתיhn קאמר אבוי ה"ק מערבין יין אם נתערכה ונתערכו כשרים מכל דרישא לכתילה קאמר אבוי ה"ק מערבין יין אם נתערכה סلطן ושםן ויין לכתילה לא והחניא בד"א בסלה ושםן אבל יין מערבים אלא אמר אבוי ה"ק היכא דהוקטר סلطן ושםן מערבין יין לכתילה היכא שלא הוקטר אם נתערכ סולטן ושמן מערבין נמי יין ואם לאו אין מערבין דילמאathy לערוב סלת ושםן לכתילה. ופירש"י מערבין נסכי פרים האי מין ושםן קאמר וה"ק מערבין יין נסכי פרים בין נסכי אילים ואעיג דלפר אית ליה ג' עשרון סלת וחצי ההין יין ושםן ולאיל שני עשרון סלת ושלשית ההין יין וכן שמן אעפ"כ מערבין זה זהה משום דשניתן בלילתן שוה לדתורייהו איقا שני לוגין לעשרון דבאייל כתיב שלשית ההין לאיל דהינו ארבעה לוגין והוא הדין לשמן וכתיב שלשה עשרונים לפרט דהינו שני לוגין לעשרון וכיון דבלילתן שוה מש"ה מערבין נסכיהם ומערבין נמי נסכי כבשים כגן בנסכי כבשים כגן בנסכי מוספין משום דתרוייהו בלילתן רכה דבשניות יש שלשה לוגין שמן לעשרון וכו'. אבל אין מערבין וכגו' משום דהלו בليلתם רכה והללו בלילתן עבה. בלבד לנסכי פרים בפני עצמן ולנסכי כבשים בפני עצמן ושוב נתערכו כשרים ואם נתערכו עד שלא כלל פסולה. שלא יערכ חלבים כי נמי לא יערכ נסכים. אמר ר' יוחנן לא תימה מערבין לכתילה אלא אם נתערכו קאמר והוא דקתיhn קאמר שלא יערכ לכתילה מיiri. א"ה דקתיhn במתני' אבל אין מערבין נסכי כבשים בנסכי פרים דאפילו נתערכו דיעבד נמי לא והוא מדקתיhn סיפה נתערכו כשרות דהינו דיעבד מכל דרישא אין מערבין לכתילה וה"ה רישא דרישא נמי מערבין יין משום לדוכתיה שלא יערכ חלבים בחלבים. אמר אבוי ודאי רישא דמתני' דתני מערבין לכתילה היא ולא תיקשי לך ונתערכו נסכים דמתני' ביןין קא מיררי וה"ק מערבין יין של נסכים פרים ואילים לכתילה אם נתערכ כבר סלtan בשמן מאליהן הויאל והדרא קושיא משום לא יערכ חלבים והוא דתני אבל אין מערבין נסכי כבשים בנסכי פרים אפילו היכא

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"י היין

**מִנְחֹת שֶׁל נָסָכִים שְׁגַת עֲרָבוֹ זֹה בָּזֹ אַחֲר שְׁגַבֵּל כֹּל מִין
וּמִין בְּפָנֵי עַצְמוֹ בְּשֶׁרוֹת:**

דנתערב סلطן ושמן. ויין לכתהילה לא אפיקו דכבשים ופרים אם לא נתערב סلطן ושמן והוא תניא במה דברים אמרים דאין מערבין נסכי כבשים בנסכי פרים ואילם בסלת ושמן אבל אין מערבין לכתהילה בין נתערב סلطן ושמן בין לא נתערב אלא אמר אבי היכא הרוקטר כבר סلطן ושמן של פרים ואילם כמצוות מערב אין לכתהילה לדיליכא למייחש דילמא אתו לערובי סلطן ושמן דבני הקטרה נינהו ואיכא משום והקטירו שלא יערוב חלבים בחלבים שהרי כבר מעורבין ועומדין ואם לאו דלא הרוקטר סلطן ושמן אין מערבין דחישין דילמא אתו לאיעובי סלת ושמן לכתהילה אסור שלא יערוב חלבים בחלבים והא דקתי ניריה אבל אין מערבין היינו אם הרוקטר סلطן ושמן והא דקתי מציעטה דמתניתין אבל אין מערבין היינו בשלא נתערב סلطן ושמן עכ"ל. נמצא דאין מערבין חלבים בחלבים ולא סلطן ושמן מדינה דכטיב והקטירו ויין בין אין מערבין לכתהילה משום גזירה וسلطן ושמן לעולם אין מערבין אלו עם ALSO ואם בללו אלו בפ"ע ואלו בפ"ע ואח"כ נתערבו כשרים אם עד שלא בלילה פסל ויין אם הרוקטר שמן ויין מערבין יין לכתהילה ואם לא הרוקטרו אם נתערב סلطן ושמן מערבין נמי יין לכתהילה ואם לאו אין מערבין. ומדכתב רשי' והא דקתי מציעטה דמתניתין אבל אין מערבין היינו בשלא נתערבו סلطן ושמן ממשם בהדייה דהא דתנן מערבין נסכי פרים בנסכי אילם נסכי כבשים בנסכי כבשים נמי בין היא שנויות וכן פירשה ובינו גם בפירוש המשנה אלא שרש"י מפרש דמיירי בשלא נתערבו ורבינו מפרש לה בשנערבו. ועל פירוש"י קשה לי די כשלא נתערבו מיירי Mai Ariya נסכי כבשים בנסכי פרים ואילם אפיקו נסכי כבשים בנסכי כבשים נמי אין מערבין יין משום גזירה. לנין ניל' למחוק ברשי' תיבת בשלא ולגורוס והא דקתי מציעטה דמתניתין אבל אין מערבין היינו אפיקו נתערבו סلطן ושמן ומה שפירוש"י במתניתין בנסכי סלת ושמן הוא למאי דקס"ד ולפ"ז הא דקתי נאם בלון אלו בפני עצמן ואלו בפני עצמן וכוכי מילתא באפי נפשה היא דהא לא קאי איין דאיiri ביה ברישא אלא אסתל ושמן ומשמע דאכולחו קאי אפיקו לנסכי פרים בנסכי אילם נסכי כבשים בנסכי כבשים דכיוון דעתמא משום דכטיב והקטירו בהני נמי איכא משום והקטירו. ואית א"כ דמערבין ואין מערבין דקתי רישא בין מיירי מ"ש הני מהני ויל' דכיוון דנסכי כבשים אינם שווים לנסכי פרים ואילם מחמירין בהו טפי שאפיקו נתערבו סلطן ושמן אין מערבין יין כל זמן שלא הרוקטרו סلطן ושמן. וע"פ הדברים האלה נתבארו דברי רבינו עד סוף הפרק, אלא שאצל יין נסכי פרים בין נסכי אילם יין נסכי כבשים בין נסכי כבשים: סליקו להו הלכות תמידין ומוספין בס"ד.

ען משפט ג.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבות פ"ב ח"ה

יאלו הן הנכסים בין לעולה בין לשלים **ה** כשבוער זהה לכל אחד ואחד שנאמר 'במספר אשר תעשה בכה תעשי' לאחד ממשפרם'. אין מוסיפים על השערין האלו ואין גורעים מהן. ואם גרע או הוסיף כל שהוא פסול. חוץ מכבש העולה שטקריבין ביום הנפת העמר שהנכסים שלו שני עשרונים בלול בשלישית ההין שמן. אף על פי שאין כפלה סלה לא נכפלו יינו אלא אין לנפק רבייעית הנהין:

ען משפט ד.ה.

הרמב"ם הל' תמידין ומוספיין פ"י הט"ז

וכל החרלבים של קרבנות בין קרבנות צבור בין קרבנות יחיד אין מערבין אותן זה בזה אלא מקטירין אימורי כל

ה. **כسف** משנה: אין מוסיפין על השיעורים האלו וכו'. בפ"ק דמנהות תנן ריבא שמנה וחיסר שמנה וכור פסולת ואמרי' בפ' המנהות והנכסים ובספריו שהטעם מדכתייב בנכסים ככה וא"כ ה"ה לין. ובתוספתא רפ"ח דמנהות כל המנהות שריבא מدت חולות או שחיסר מدت חולות או שהיתה מדחה חסירה או יתרה מחבירתה הרי אלו פסולות ומשמע כלל הוא בין לין לבין לשמן: ומיש חזון מבש העולה וכו'. משנה בפרק שתי מדות (דף פ"ט:) הוכיח הבא עם העומר אע"פ שמנחות כפולת לא היו נסכו כפולים ובגמרה בברייתא יכול בשם שמנחות כפולת כך יינו כפול תיל ונesco יין ורבייעית ההין יכול לא יהא יינו כפול שאנו נבל עם מנתתו אבל יהא שמננו כפול שנבל עם מנתתו תיל ונסכה כל נסcinן לא יהו אלא רבייעית Mai תלמודא אמר ר' אלעזר כתיב ונסכה וקרינן ונesco כיitz נסכה דמנחה נסכו דין מה יין רבייעית אף שמן נמי רבייעית. ונראה שיש חסרון בלשון ריבינו וצריך להגיה ולכתוב לא נכפל יינו ושמננו כי השמן הוא עיקר החידוש שהוא נלמד מדרשא. ועל מה שכותב ריבינו חזון מבש העולה שמייבין ביום הנפת העומר שהנכסים שלו שני עשרונים בלול בשלישית ההין שמן. כתוב הראב' זה שיבוש ובחדיא גרסין במנחות וכו'. ונראה ודאי שיש טעות סופר בדברי ריבינו וצריך להגיה ולכתוב ברבייעית ההין מן:

**קָרְבֵּן וּקָרְבֵּן בַּפִּנִּי עַצְמוֹ. וְאִם נִתְעַרְבּוּ מִקְטִיר הַכֶּל
כְּאַחֲד :**

הרמב"ם הל' קרבן פסח פ"א ח"ז

דֵם הַפֵּסֶח טָעוֹן שְׁפִיכָה בְּנֵגֶד הַיּוֹסֵד. וְאַחֲר שְׁשׁוֹפְכִים
דֵמוֹ מִפְשִׁיטִים אֶת תְּוֹרַת וּקְוֹרָעֵין אֶת בְּטָנוֹ וּמַזְאִיאֵין אֶת
אַיִלְמִירִיו וּמִקְטִירִין אֶתְהָן חַלְבֵין כֹּל זָבֵח וּזְבַח לְבָדוֹ.
וּבַעַל הַזָּבֵח נוֹטֵל פְּסַחוּ עִם הַעֲוֹר שֶׁלֽוֹ וּמַבִּיא לְבִיתוֹ
לִירוֹשָׁלָיִם וְצֹוֵילָהוּ וְאוֹכֵל לְעַרְבָּה :

עיין משפט ו.

**וּכְיַיִן שְׁגַבְלָלוּ הַמְנֻחֹת וּנִתְעַרְבּוּ שְׁמַנּוֹ וּסְלַתְּן הַרְיִ זָה מַתָּר
לְעַרְבָּה יַיִן שְׁלַהַן לְכַתְּחַלָּה. וּכְן אִם הַקְטִיר מְנֻחֹת שְׁלַהַן
נִסְכִּים כָּל אַחֲת וְאַחֲת בַּפִּנִּי עַצְמָה הַרְיִ זָה מַתָּר לְעַרְבָּה
יַיִן שְׁלַהַן :**

ג. **כָּסֶף מְשַׁנְּה:** דם הפסח טעון שפיכה נגד היוסוד. בפרק האשה (דף פ"ט) אמריןן דפסח בשפיכה דהינו בנהת מן המזוקן לקיר המזבח דנפקא לנ' בפרק בית שמא מתן דם דפסח מודם זבחיך ישפך. ואף על גב דברך תמיד נשחט (דף ס"ד) תנן זורקו זורקה אחת נגד היוסוד פסק כרביינו דהוי בשפיכה משום דבסיוף פסחים (דף קכ"א) אמריןן דבין ר' ישמעאל ובין ר' עקיבא סבר ר' דם פסח בשפיכה ובמספר פ' קrho אמריןן דר' יאשיהו ור' יצחק סבר דפסח ומעשך בשפיכה: ואחר ששובכים דמו וכו'. משנה בפרק תמיד נשחט (דף ס"ד): ומיש' ומקטיר אותם הלבבים וכל זבח זבח לבדו. שם. גבי פסח מעוכין והקטירו שלא יערכ חלביו של זה. ומיש' ובעל הזבח נוטל פסחו עם העור שלו. בסוף פרק תמיד נשחט: